

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

Erfgoedvereniging Heemschut en Stichting Cuypersgenootschap
p/a 5.1.2e
Javastraat 26
7512 ZJ ENSCHEDE

Uw brief 16 oktober 2025	Uw kenmerk Complex Twente Milieu Turfkade	Ons kenmerk D/26/839494	Datum 31 maart 2026
Bijlage(n)	Doorkiesnummer 0546-541111	Behandeld door 5.1.2e	Zaaknummer Z/25/251002

Onderwerp

Besluit afwijzen verzoek tot aanwijzen gemeentelijk monument Turfkade 15 in Almelo

Geachte 5.1.2e,

Op 16 oktober 2025 hebben wij van u, namens Erfgoedvereniging Heemschut en Stichting Cuypersgenootschap, een aanvraag ontvangen. U vraagt ons om het Twente Milieu complex (het complex) aan de Turfkade 15 in Almelo aan te wijzen tot gemeentelijk monument. Naar aanleiding van uw verzoek is er een cultuurhistorische verkenning met waardstelling uitgevoerd. De bevindingen zijn opgenomen in het rapport "*Cultuurhistorische verkenning met waardstelling Gebouw Twente Milieu Almelo*", opgesteld door 5.1.2e d.d. 19 december 2025 (het rapport).

1. Doel van uw aanvraag

Met het doen van deze aanvraag beoogt u te voorkomen dat de dreigende sloop van het complex aan de Turfkade 15 in Almelo wordt geëffectueerd. U pleit ervoor om het uiterlijk van het oorspronkelijke beeldbepalende complex in ere te houden en te integreren bij de nieuwbouw. Een beschermde status als gemeentelijk monument is daarbij noodzakelijk voor het behoud.

2. Verloop van de procedure

Op grond van artikel 3.16 van de Erfgoedwet kunnen gemeenten een erfgoedverordening vaststellen. De gemeenteraad van Almelo heeft op 24 mei 2022 de Erfgoedverordening 2022 (erfgoedverordening) vastgesteld.

Op grond van artikel 5 van de erfgoedverordening kan het college, al dan niet op aanvraag van een belanghebbende, een bouwwerk aanwijzen als gemeentelijk monument. Conform artikel 8 lid 1 van de erfgoedverordening hebben wij advies gevraagd aan de gemeentelijke adviescommissie Ruimtelijke kwaliteit & monumentenzorg (monumentencommissie) inzake uw aanvraag. Dit advies hebben wij op 16 januari 2026 (D/26/836761) ontvangen. Het advies is als bijlage bijgevoegd bij dit besluit.

Uw aanvraag is dus overeenkomstig de bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Erfgoedwet en de erfgoedverordening behandeld.

3. Het complex aan de Turfkade 15 in Almelo

Het complex bevindt zich ten noorden van het Kanaal Almelo-De Haandrik aan Turfkade 15 in Almelo. Het is onderdeel van een groter terrein dat dienst doet als gemeentewerf / afvalbrengpunt. Het complex is in de jaren '50 gebouwd (architect ^{5.1.2e}) en bestond uit twee belangrijke ruimten, een werkplaats en een garage. In 1977 volgde een uitbreiding met werkplaats (deze werkplaats is rond 2020 weer gesloopt) en magazijn, in 1983-1984 volgde onder andere een uitbreiding met kantine en een interne verbouwing en in 1997 volgde een uitbreiding met een nieuwe entree en gemeenteloods. Al deze aanpassingen zijn door de Dienst Gemeentewerken (of navolgers) ontworpen.

3.1 Het rapport

De cultuurhistorische verkenning met waardestelling beschrijft de ontwikkeling, betekenis en architectonische kwaliteiten van het gebouw van de gemeentelijke reinigingsdienst (nu Twente Milieu) aan de Turfkade in Almelo, gebouwd in 1955–1956. Het gebouw vormt samen met andere industriële complexen uit de jaren vijftig en zestig een herkenbare industriële 'skyline' langs het Kanaal Almelo–De Haandrik. Typierend zijn de vier schaaldaken in fusée céramique, een zeldzame bouwmethode uit de wederopbouwperiode, en de shake-hands architectuur waarin traditionele materialen en moderne constructies samenkomen. De hallen, schoorsteen, betonnen kozijnen, gewelfde plafonds en constructieve elementen worden als intrinsiek waardevol aangemerkt, terwijl latere aanbouwen en wijzigingen grotendeels een indifferente waarde hebben.

Het gebouw is cultuurhistorisch betekenisvol als uithangbord van de gemeentewerf, als plek waar zeventig jaar het Almelose afval wordt verwerkt en waar burgers ruim vijf decennia hun afval brengen. In de aanbevelingen wordt benadrukt dat behoud en hergebruik van de beide hallen met fuséedaken de voorkeur verdient, omdat deze bepalend zijn voor de identiteit van de locatie. Verduurzaming is mogelijk, mits zorgvuldig uitgevoerd, en het inschakelen van een architect met ervaring in industrieel erfgoed wordt sterk aanbevolen.

3.2 Advies monumentencommissie

De commissie waardeert het initiatief om wederopbouwerfgoed beter te beschermen. Deze bouwwerken vertegenwoordigen een belangrijke bouwfase in de Nederlandse architectuurgeschiedenis. Wegens onbekendheid met dit erfgoed lopen veel van deze bouwwerken het risico om gesloopt te worden. Met een gemeentelijke monumentenstatus kan dit echter worden voorkomen. De commissie beveelt daarom het uitvoeren van een breder onderzoek naar wederopbouwerfgoed en Post '65 erfgoed in Almelo aan.

Het complex aan de Turfkade 15

Het complex vertegenwoordigt een belangrijke bouwfase in de Nederlandse architectuurgeschiedenis en onderscheidt zich door zijn samenhang tussen hallen en bijgebouwen, de karakteristieke fusée céramique daken en de relatieve gaafheid van het gebouw. De commissie benadrukt het belang van het behoud, mede gezien de zeldzaamheidswaarde voor Almelo door het verdwijnen van vergelijkbare industriegebouwen in de omgeving.

De commissie onderkent de resultaten van het rapport met uitzondering van de waardestelling van een deel van de laagbouw aan de voorzijde. Fragmenten hiervan stammen uit de bouwtijd en zouden in het rapport een hogere waardering moeten krijgen. De monumentencommissie adviseert het complex aan de Turfkade 15 in Almelo aan te wijzen als gemeentelijk monument.

4. Beoordeling van uw aanvraag

Het besluit tot aanwijzing van een gemeentelijk monument is een discretionaire bevoegdheid. Voor wederopbouwerfgoed en Post '65-erfgoed bestaat binnen de gemeente Almelo op dit moment geen vastgesteld categoriaal beleidskader, maar het complex is onderzocht, geanalyseerd en getoetst door externe partijen.

Bij het beoordelen van een aanvraag tot aanwijzing van een gemeentelijk monument is een zorgvuldige, integrale belangenafweging noodzakelijk. Hierbij worden zowel de bescherming van de monumentale waarden als de belangen van de eigenaar en het bredere maatschappelijke belang meegewogen. In deze paragraaf worden de verschillende aspecten van deze belangenafweging toegelicht, zodat duidelijk wordt op basis van welke overwegingen het uiteindelijke besluit tot stand is gekomen.

4.1 Beperkte planologische en cultuurhistorische inbedding

Het complex ligt op een functioneel-industrieel terrein zonder ruimtelijke samenhang met een beschermd stadsgezicht, historische structuur of ander cultuurhistorisch waardevol ensemble. Hoewel in het rapport wordt gewezen op de herkenbaarheid van wederopbouwarchitectuur langs het Kanaal Almelo–De Haandrik, is de huidige omgeving niet als cultuurhistorisch waardevolle zone aangewezen en heeft het gebied door latere uitbreidingen, verhardingen en sloop ingrijpend aan historisch karakter ingeboet. De ensemblewaarde, voor zover aanwezig, is in de huidige situatie beperkt en niet formeel erkend.

Daarnaast zijn de bouwtechnische bijzonderheden – met name de fusée-céramique daken – in de bestaande situatie niet, of slechts beperkt, zichtbaar vanaf de openbare ruimte. De noodzakelijke omsluitende schil en de functionele eisen van het toekomstige afvalbrengpunt maken het bovendien onaannemelijk dat deze constructieve elementen in een nieuw ontwerp op een betekenisvolle en publiek waarneembare wijze tot uitdrukking kunnen worden gebracht. Zichtbaarheid is op zichzelf geen voorwaarde voor monumentwaardigheid, maar vormt wel een relevant element in de afweging van de maatschappelijke meerwaarde van bescherming. Gelet op deze factoren is de cultuurhistorische inbedding van het complex onvoldoende om aanwijzing als gemeentelijk monument te rechtvaardigen.

4.2 Onevenredige gevolgen van aanwijzing

Het doel van de herontwikkeling van de gemeentewerf en het afvalbrengpunt is om sober en doelmatig een functioneel complex en terrein te realiseren. De plannen voor herontwikkeling van de gemeentewerf (Turfkade 17), inclusief het complex aan de Turfkade 15, zijn al in een vergevorderd stadium. De plannen zijn na een ontwerp- en participatietraject van ruim 4 jaren zodanig vergevorderd, dat eventuele aanpassingen op grote praktische en financiële problemen stuiten.

4.2.1 Praktische bezwaren

De beschikbare ruimte op het terrein is beperkt en sterk bepalend voor de logistiek van een modern afvalbrengpunt en gemeentewerf. Het bestaande bouwvolume en de situering van de hallen laten onvoldoende flexibiliteit om deze in te passen in de nieuwe functionele behoefte. De benodigde uitbreidingen, hogere werkplaatsruimten en aangepaste rijlijnen voor voertuigen vereisen een geheel andere bouwtypologie dan de huidige éénlaagse booghallen kunnen bieden.¹ Dit maakt behoud van de hallen vanuit functioneel en logistiek oogpunt niet haalbaar.

Eerder onderzochte varianten waarin gevelelementen of dakvormen uit het bestaande complex zouden worden hergebruikt, bleken bovendien niet realiseerbaar zonder substantiële aantasting van de bedrijfsvoering of disproportionele beperkingen in het ontwerp- en uitvoeringsproces.

4.2.2 Strengere milieueisen

Naast de genoemde praktische bezwaren spelen ook de steeds strengere milieu- en duurzaamheidseisen een belangrijke rol bij de herontwikkeling van het afvalbrengpunt. Volgens de huidige wet- en regelgeving (o.a. Omgevingswet, Besluit activiteiten leefomgeving en Wet milieubeheer) moeten afvalinzamelingslocaties voldoen aan hoge standaarden voor milieubescherming, energie-efficiëntie en duurzame materiaaltoepassing. Het bestaande gebouw biedt onvoldoende mogelijkheden om te voldoen aan deze eisen, bijvoorbeeld op het

---

¹ De booghallen van het huidige gebouw zijn +6,0 tot +7,5 meter hoog en in het beoogde programma is het kantoor 11,75 meter hoog en de loods 8,5 meter. Ook is het volume van het beoogde gebouw 2x zoveel meer dan het huidige gebouw.

gebied van gescheiden afvalstromen, waterbeheer en energiegebruik. Aanpassing van het complex om te voldoen aan de actuele wet- en regelgeving zou niet alleen kostbaar zijn, maar ook ingrijpend ten koste gaan van de functionaliteit en bedrijfsvoering van het toekomstige afvalbrennpunt. Deze wettelijke vereisten maken het behoud van het bestaande gebouw voor dit doel dus extra onaannemelijk.

4.2.3 Financiële bezwaren

Het project bevindt zich, zoals eerder gemeld, in een vergevorderde fase. Op dit moment loopt de tweede consultatieronde met drie inschrijvers (aanbesteding), zijn er ruimten gehuurd voor de tijdelijke huisvesting, het bouwmanagement is al opgedragen aan een bureau, de inrichting van het terrein is een definitief ontwerp en deze herontwikkeling past binnen de kaders van het bestemmingsplan / omgevingsplan. Tot op heden is er dan ook al ruim €^{5.1.2f} geïnvesteerd in het project en zijn er al diverse financiële verplichtingen aangegaan. Ieder jaar uitstel zorgt ervoor dat door inflatie de kosten substantieel zullen stijgen.

In het kader van de aanbesteding is gesproken over een ontwerpvariant waarbij de gevelelementen van de booghallen zouden terug komen in het ontwerp. Het behouden van deze elementen zou disproportioneel kostenverhogend zijn. Dit past niet in onze doelstelling om het complex sober en doelmatig uit te voeren. In de stedenbouwkundige en architectonische randvoorwaarden voor de herontwikkeling is de wederopbouw architectuur opgenomen.

Conclusie

Het complex aan de Turfkade 15 beschikt over aantoonbare cultuurhistorische waarden, zoals bevestigd in het rapport van Sebregts en het advies van de monumentencommissie. Het college onderschrijft deze waarden, maar moet tevens een integrale belangenafweging maken. Daarbij is onder meer betrokken: het ontbreken van een gemeentebreed beoordelingskader voor wederopbouwvergoed, de beperkte ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarde van behoud op deze specifieke locatie, en de aanzienlijke praktische en financiële gevolgen die aanwijzing in deze gevorderde projectfase met zich mee zou brengen. Na weging van alle betrokken belangen komt het college tot het oordeel dat aanwijzing van het complex als gemeentelijk monument in dit geval niet proportioneel is.

BESLUIT

Alles afwegende besluiten wij, mede gelet op het zorgvuldige onderzoek dat door architect(uurhistoricus) ^{5.1.2e} is gedaan en mede gelet op het advies van de monumentencommissie in deze, het complex van Twente Milieu aan de Turfkade 15 in Almelo, **niet** aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Almelo,
de secretaris,   de burgemeester,

J.H. Dijkstra   R.T.A. Korteland

Bijlagen

- 1) Aanvraag gemeentelijk monument Twente Milieu Complex door Erfgoedvereniging Heemschut en Stichting Cuypersgenootschap, d.d. 16 oktober 2025 (D/25/806202)
- 2) Cultuurhistorische verkenning met waardestelling Gebouw Twente Milieu Almelo, opgesteld door ^{5.1.2e}, d.d. 19 december 2025 (D/25/830387)
- 3) Advies monumentencommissie, d.d. 16 januari 2026 (D/26/836761)

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u daartegen binnen zes weken na de (verzend)datum van deze brief een bezwaarschrift indienen. Dit is een brief waarin u schrijft waarom u het niet eens bent met het besluit. Het bezwaarschrift kunt u sturen naar: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Almelo, Postbus 5100, 7600 GC Almelo. Als u uw bezwaarschrift te laat indient, kan deze in de meeste gevallen niet meer in behandeling worden genomen.

Uw bezwaarschrift moet in ieder geval de volgende gegevens bevatten:

- Uw naam, adres en (bij voorkeur) uw telefoonnummer;
- De datum waarop u het bezwaarschrift schrijft;
- Een omschrijving en het kenmerk van het besluit waar het bezwaar tegen is gericht;
- De reden waarom u het er niet mee eens bent;
- Uw handtekening.

Ook vragen wij u een kopie van het besluit waar u het niet mee eens bent mee te sturen.

Digitaal indienen bezwaarschrift

Een bezwaarschrift kunt u ook digitaal indienen met een DigiD formulier op <https://www.almelo.nl/bezwaar-en-beroep>. Hiervoor heeft u een DigiD nodig (www.digid.nl).

Voorlopige voorziening

Tijdens de bezwaarprocedure blijft het besluit waartegen u bezwaar maakt geldig. Het besluit wordt dus niet uitgesteld. Als sprake is van een spoedsituatie dan kunt u de voorzieningenrechter door middel van het schrijven van een brief om een voorlopige voorziening vragen. De voorzieningenrechter beslist dan of het besluit moet worden uitgesteld. U kunt uw verzoek richten aan: Rechtbank Overijssel, Voorzieningenrechter, afdeling bestuursrecht, Postbus 10067, 8000 GB Zwolle.

U kunt alleen een voorlopige voorziening vragen als u binnen zes weken een bezwaarschrift heeft ingediend. Het vragen om een voorlopige voorziening kost geld.

Digitaal indienen verzoek om voorlopige voorziening

Het is ook mogelijk om een verzoek om een voorlopige voorziening digitaal in te dienen bij de rechtbank. Kijk hiervoor op <https://www.rechtspraak.nl>. Voor het digitaal indienen moet u beschikken over een DigiD (www.digid.nl). Bij vragen kunt u bellen naar de rechtbank.

Inlichtingen

Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met ^{5.1.2e} [REDACTED].

Verzending

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Gemeente Almelo, ^{5.1.2e} [REDACTED], Postbus 5100, 7600 GC Almelo,
- Twente Milieu, ^{5.1.2e} [REDACTED], ^{5.1.2e} [REDACTED], ^{5.1.2e} [REDACTED] Enschede en
- Het Oversticht, t.a.v. de gemeentelijke adviescommissie, Postbus 531, 8000 AM Zwolle

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 4, 5
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub f	De bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens	4